

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/132/2016
Identifikačné číslo spisu:	1408211169
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1408211169.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Górásza a členov senátu JUDr. Oľgy Trnkovej a JUDr. Jany Bajánkovej, v právnej veci žalobkyne G. bývajúcej v J., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. Miroslavom Tkáčom, advokátom, Bratislava, Konventná 3, proti žalovanému Národnému ústavu celoživotného vzdelávania, so sídlom v Bratislave, Tomášikova 4, IČO: 00 699 438, o určenie neplatnosti výpovede a okamžitého skončenia pracovného pomeru, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 5 C 128/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. januára 2016 sp. zn. 9 Co 606/2013, 9 Co 607/2013, takto

rozhodol:

1/ Dovolanie v časti napádajúcej výrok rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. januára 2016 sp. zn. 9 Co 606/2013, 9 Co 607/2013, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Bratislava IV z 22. mája 2013 č. k. 5 C 128/2008-521 vo výroku o určení neplatnosti výpovede z pracovného pomeru tak, že žaloba bola zamietnutá, z a m i e t a.

2/ Dovolanie v časti napádajúcej výroky rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. januára 2016 sp. zn. 9 Co 606/2013, 9 Co 607/2013, ktorými bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Bratislava IV z 22. mája 2013 č. k. 5 C 128/2008-521 vo zvyšku vo veci samej a bolo rozhodnuté o trovách konania, o d m i e t a.

3/ Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (súd prvej inštancie) rozsudkom z 22. mája 2013 č. k. 8 C 128/2008-521 vyhovel žalobe v časti domáhajúcej sa určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru danej žalobkyne žalovaným 24. júna 2008 pod č. 100-Štrb/269/08 a zamietol žalobu v časti domáhajúcej sa určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru strán zo 7. júla 2008 pod č. 100-Štrb/310/08, ako aj v časti o určenie, že pracovný pomer strán trvá. Rovnako zamietol žalobu v časti o zaplatenie náhrady mzdy a zaplatenia odstupného spolu s príslušenstvom. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Neplatnosť výpovede danej žalobkyne z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce určil súd prvej inštancie vychádzajúc z toho, že žalovaný

nesplnil svoju povinnosť podľa § 63 ods. 2 písm. a/ Zákonníka práce ponúknuť žalobkyni iné vhodné pracovné miesto, hoci také voľné pracovné miesto mal na detašovanom pracovisku v Košiciach. Za platné, zákonným požiadavkám po formálnej stránke vyhovujúce považoval ale súd prvej inštancie následné okamžité skončenie pracovného pomeru strán 7. júla 2008. Vykonaným dokazovaním považoval za nepochybne preukázaný aj dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolania obidve sporové strany; žalovaný napadol odvolaním aj uznesenie súdu prvej inštancie zo 16. septembra 2013 č. k. 5 C 128/2008-553 o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie.

3. Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) rozsudkom zo 14. januára 2016 sp. zn. 9 Co 606/2013, 9 Co 607/2013 zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení neplatnosti výpovede tak, žalobu v tejto časti zamietol. Napadnutý rozsudok „vo zvyšku“ vo veci samej potvrdil a potvrdil aj uznesenie súdu prvej inštancie o súdnom poplatku. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania, a to 99,50 € titulom súdneho poplatku za odvolanie a 1 078,91 € titulom náhrady trov právneho zastúpenia.

4. Zmenu rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nesprávne vyložil ustanovenie § 63 ods. 2 písm. a/ Zákonníka práce. Na rozdiel od neho dospel k záveru, že uvedené ustanovenie vyžaduje od zamestnávateľa, aby zamestnancovi ponúkol všetky voľné pracovné miesta, ale v mieste, ktoré bolo v pracovnej zmluve dohodnuté ako miesto výkonu práce, ktorým miestom ale v prípade žalobkyne bola Bratislava a nie Košice. Preto otázka, či na organizačnej pobočke žalovaného v Košiciach bolo voľné pracovné miesto, nebola podľa odvolacieho súdu významná z hľadiska splnenia ponukovej povinnosti žalovaným. Ak žalobkyňa ako ďalšie voľné pracovné miesto označila pracovné miesto, na ktoré bola potom prijatá C. na pozíciu právnik, tak toto miesto v čase dania výpovede (24. júna 2008) ešte neexistovalo. Z rovnakého dôvodu nemohli byť ponúknuté ani pracovné miesta vytvorené po 1. júli 2008 v zmysle príkazu riaditeľky č. 3/2008. V danej veci nešlo podľa odvolacieho súdu ani o prípad v zmysle § 61 ods. 3 Zákonníka práce v znení do 31. augusta 2011, t. j. počas troch mesiacov nebolo znovu utvorené zrušené pracovné miesto žalobkyne a nebol naň prijatý nový zamestnanec. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku zmenil tak, že návrh žalobkyne v tejto časti zamietol. Potvrdenie „zvyšku“ rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej odôvodnil odvolací súd tým, že žalobkyňa v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé spochybníť správnosť záverov súdu prvej inštancie.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Uviedla, že rozsudok odvolacieho súdu napáda z dôvodu, že „súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne posúdil vec okamžitého skončenia pracovného pomeru. Následne odvolací súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam vo veci výpovede podľa § 63 ods. 1, písm. b/ Zák. práce a vo veci okamžitého skončenia pracovného pomeru s navrhovateľkou a súčasne rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí“. Žalobkyňa v dovolaní, okrem iného, prízvukovala, že „ani priestorové obmedzenie ponukovej povinnosti nemusí nutne viesť k výpovedi. Pokiaľ zamestnávateľ ponúkne prácu mimo miesta výkonu práce a zamestnanec takúto ponuku prijme, dôjde v zmysle § 54 Zákonníka práce k dohode o zmene pracovných podmienok, teda k rovnakému právnemu úkonu, k akému by muselo prísť ak zamestnávateľ - odporca ponúkol navrhovateľke iný druh práce v mieste dohodnutom v pôvodnej pracovnej zmluve ako miesto výkonu práce“. Žalobkyňa poukázala na aplikačnú prax súdov, ktorá sa zhoduje v tom, že zamestnávateľ má povinnosť ponúknuť zamestnancovi „akékoľvek pracovné miesto“, ktoré je k dispozícii v čase dania výpovede. Pri odôvodňovaní prípustnosti svojho dovolania žalobkyňa citovala ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ale aj ustanovenie § 238 ods. 2 OSP.

6. Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadril.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací preskúmal vec bez pojednávania a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne v časti napádajúcej výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení neplatnosti výpovede z pracovného pomeru tak, že žaloba bola zamietnutá, treba zamietnuť, pretože dovolanie v tejto časti nie je dôvodné, a dovolanie žalobkyne v časti napádajúcej výroky rozsudku odvolacieho súdu, ktorými bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie „vo zvyšku“ vo veci samej a bolo rozhodnuté o trovách konania, odmietnuť, pretože proti týmto častiam zákon (Občiansky súdny poriadok) dovolanie nepripúšťal.

8. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Zohľadňujúc vzájomnú súvislosť ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok dovolaní podaných do 30. júna 2016, ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní, sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď tiež závery prijaté v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

11. Dovolanie malo do 30. júna 2016 v systéme opravných prostriedkov v občianskom súdnom konaní osobitné postavenie. Išlo o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým bolo možné - iba v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľoval konštatovaním, že dovolanie nebolo „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nebol treťou inštanciou, v ktorej bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

12. Z relevantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že systém opravných prostriedkov zakotvený v právnom poriadku zmluvnej strany Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) musí byť nevyhnutne v súlade s požiadavkami čl. 6 Dohovoru. Vo všeobecnosti pre použitie mimoriadnych opravných prostriedkov platí, že sú prípustné iba vo výnimočných prípadoch. ESLP v rámci svojej rozhodovacej praxe už viackrát vyslovil nezlučiteľnosť mimoriadneho opravného prostriedku s princípom právnej istoty, a konštatoval porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru vtedy, keď k nariadeniu opätovného preskúmania veci došlo (len) z dôvodu existencie odlišného právneho posúdenia veci (porovnaj Roseltrans proti Rusku, rozsudok z roku 2005). Vo veci Abdullayev proti Rusku (rozsudok z roku 2010) ESLP zdôraznil, že v záujme právnej istoty zahrnutej v čl. 6 Dohovoru by právoplatné rozsudky mali vo všeobecnosti zostať „nedotknuté“. K ich zrušeniu by preto malo dochádzať iba pre účely nápravy zásadných, hrubých a podstatných väd. Podľa názoru ESLP v žiadnom prípade však za takú vadu nemožno označiť

skutočnosť, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory [viď napríklad Sutyazhnik proti Rusku (rozsudok z roku 2009) alebo Bulgakova proti Rusku (rozsudok z roku 2007)]. Princíp právnej istoty tu môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009).

13. Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí ESĽP, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce *res iudicata* „majú zostať nedotknuté“, treba na prípady možnosti prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na výnimky z tejto zásady. Aj Občiansky súdny poriadok takto upravoval podmienky prípustnosti dovolania a prípady, v ktorých bolo možné právoplatné rozhodnutie napadnúť dovolaním, považoval len za výnimku zo zásady jeho záväznosti a nezmeniteľnosti. Právnu úpravu, ktorá stanovovala podmienky, za ktorých sa mohla táto výnimka uplatniť, nebolo možné v žiadnom prípade vykladať rozširujúco; namieste tu bol skôr reštriktívny výklad.

14. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 OSP).

15. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 OSP a proti uzneseniu § 239 OSP. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažným procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 OSP.

16. Dovolanie žalobkyne smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu „v plnom rozsahu“ (zrejme okrem výroku o potvrdení uznesenia súdu prvej inštancie o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie pre žalovaného, ktorý sa žalobkyne netýka), ktorý rozsudok (vo vzťahu k žalobkyňi) má viacero výrokov. Prípustnosť dovolania proti nim posudzoval dovolací súd samostatne a v ďalšom osobitne skúmal prípustnosť a opodstatnenosť dovolania proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu, ako aj prípustnosť dovolania, pokiaľ smeruje proti potvrdzujúcemu výroku rozhodnutia odvolacieho súdu a výroku o trovách konania.

17. Dovolanie žalobkyne v časti smerujúcej proti zmeňujúcemu výroku odvolacieho súdu bolo prípustné v zmysle § 238 ods. 1 OSP. Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní cituje aj ustanovenie § 238 ods. 2 OSP (str. 2, tretí odsek dovolania), robí tak neopodstatnene, pretože dovolací súd v danej veci ešte nerozhodoval a teda ani nevyslovil vo veci pre súdy nižších stupňov záväzný právny záver.

18. Dovolanie žalobkyne v časti smerujúcej proti zmeňujúcemu výroku vyvolalo v danom prípade účinok, ktorý zostáva zachovaný aj po 1. júli 2016 (§ 470 ods. 2 CSP) - žalobkyňou napadnutý výrok bolo preto možné (a tiež potrebné) podrobiť meritórnemu dovolaciemu prieskumu.

19. Právny poriadok platný a účinný v čase podania dovolania ukladal dovolaciemu súdu (viď ustanovenie § 242 ods. 1 OSP), aby vždy (teda aj vtedy ak dovolanie bolo prípustné podľa ustanovení § 238 ods. 1, 2 a 3 OSP) *ex offio* posúdil, či v konaní nedošlo k niektorej zo závažných procesných väd, ktoré boli uvedené v § 237 ods. 1 OSP.

20. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až g/ OSP výslovne v dovolaní nenamietala a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

21. Pokiaľ žalobkyňa na str. 7, prvý odsek dovolania tvrdí, že porušením práv strany sporu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 192/06) môže byť i to, že súd sa nevyrovná argumentačne so skoršími súdnymi rozhodnutiami v obdobnej veci a poukazuje na judikát R 51/1997 („Nemožnosť zamestnanca ďalej zamestnávať znamená, že zamestnávateľ nemá pre zamestnanca žiadnu prácu; ide tu teda o absolútnu nemožnosť zamestnanca ďalej zamestnávať.“) dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa nepotreboval

vyrovnať argumentačne s uvedeným judikátom, pretože ten nespochybňuje jeho záver, že ustanovenie § 63 ods. 2 písm. a/ Zákonníka práce vyžaduje síce od zamestnávateľa, aby zamestnancovi ponúkol všetky voľné pracovné miesta, ale v mieste, ktoré boli v pracovnej zmluve dohodnuté ako miesto výkonu prác (k posúdeniu tejto právnej otázky pozri body nižšie).

22. Žalobkyňa odôvodňuje svoje dovolanie aj tzv. inou vadou konania. Takáto iná procesná vada, bola významná len vtedy, ak mala za následok neprávne posúdenie veci. Na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 OSP nezakladala zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom bola vecná nesprávnosť, ktorej základom bolo porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

23. Žalobkyňa považuje za inú vadu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP nesprávne skutkové zistenia odvolacieho súdu („... odvolací súd v tejto časti dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam - iné vady ...“). K tomu dovolací súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 OSP dôvodom dovolania nemohlo byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nebolo „ďalším“ odvolaním, ale bolo mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ OSP) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP) vád. Preto sa dovolaním nebolo možné úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdom prvej inštancie a odvolacím súdom, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

24. Z obsahu dovolania žalobkyne je zrejmé aj jej námietka, že súdy nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania. Dovolací súd poukazuje na to, že ani nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nebolo uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré boli vymedzené v ustanovení § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ OSP. Pre tento záver svedčilo i ustanovenie § 243a ods. 2, veta druhá OSP, ktoré upravovalo, že dovolací súd nevykonával dokazovanie. Dokazovanie bolo časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytváral poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Z ustanovenia § 132 OSP vyplývalo, že dôkazy hodnotil súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nebol obmedzovaný právnymi predpismi, ako mal z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladal určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 OSP). Ťažisko dokazovania bolo v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu bol oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom mohol vykonávať dokazovanie (§ 213 ods. 3 až 5 OSP). Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 243a ods. 2 veta druhá OSP). Keď dovolací súd nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil.

25. Keďže dovolací súd nezistil, že by konanie súdov bolo postihnuté vadou podľa § 237 ods. 1 OSP alebo tzv. inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci pristúpil k prieskumu správnosti právneho posúdenia veci. Vzhľadom na to, že podľa Občianskeho súdneho poriadku predpokladom dovolacieho prieskumu bola diformita právnych záverov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu a v preskúmvanej veci súdy dospeli k odlišným záverom len v otázke, či žalovaný bol povinný pred výpoveďou splniť aj podmienku jej platnosti uvedenú v § 63 ods. 2 písm. a/ Zákonníka práce ponúknutím voľného pracovného miesta žalobkyňi na detašovanom pracovisku v Košiciach, obmedzil sa dovolací súd len na riešenie tejto právnej otázky, pričom dospel k záveru, že odvolací súd túto otázku vyriešil správne.

26. Podľa ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce v znení v čase dania výpovede zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď, ak nejde o výpoveď pre neuspokojivé plnenie pracovných úloh, pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny alebo z dôvodu, pre ktorý možno okamžite skončiť pracovný

pomer, iba vtedy, a/ ak zamestnávateľ nemá možnosť zamestnanca ďalej zamestnávať, a to ani na kratší pracovný čas v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce. b/ zamestnanec nie je ochotný prejsť na inú pre neho vhodnú prácu, ktorú mu zamestnávateľ ponúkol v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce alebo sa podrobiť predchádzajúcej príprave na túto inú prácu.

27. Podľa dovolacieho súdu z hľadiska tzv. ponukovej povinnosti zamestnávateľa nie je podstatné, či zamestnávateľ vôbec disponuje voľnými pracovnými miestami, t. j. bez ohľadu na to, kde sú tieto pracovné miesta; z hľadiska splnenia tejto hmotnoprávnej podmienky platnosti výpovede (okrem výpovede pre neuspokojivé plnenie pracovných úloh, pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny alebo z dôvodu, pre ktorý možno okamžite skončiť pracovný pomer) možno považovať za relevantné jedine to, či zamestnávateľ má toto miesto k dispozícii v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce. Tomuto záveru nasvedčuje predovšetkým gramatický a sémantický výklad ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce v znení v čase dania výpovede. Z analýzy slov ostatne uvedeného ustanovenia („... v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce ...“) podľa dovolacieho súdu nepochybne vyplýva, že podľa existujúceho (pre zamestnávateľa priaznivejšieho) právneho stavu (do 30. júna 2003 bol zamestnávateľ povinný ponúknuť zamestnancovi nielen pracovné miesto v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce, ale aj v mieste jeho bydliska, a to prípadne aj po predchádzajúcej príprave), stačí, ak zamestnávateľ pred uplatnením výpovede ponúkne zamestnancovi prácu v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce (k splneniu ponukovej povinnosti pozri napr. aj R 51/1975 a vzhľadom na podobnosť právnych úprav možno pripomenúť, že rovnako riešil otázku splnenia ponukovej povinnosti aj Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí sp. zn. 21 Cdo 2521/2000).

28. Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalobkyňa v časti dovolania smerujúcej proti zmeňujúcemu výroku odvolacieho súdu nepodložene uplatnila dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ OSP. Vzhľadom na to dovolanie žalobkyne v tejto časti zamietol ako neopodstatnené (§ 448 CSP).

29. Dovolanie žalobkyne v časti napádajúcej potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné, pretože ním napadnutá časť rozhodnutia nemá znaky rozsudku uvedeného v ustanoveniach § 238 OSP. Dovolanie žalobkyne teda v zmysle § 238 OSP nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

30. V tejto časti by preto dovolanie bolo prípustné, iba v prípade, že v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ OSP. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 OSP v časti týkajúcej sa okamžitého skončenia pracovného pomeru výslovne nenamietala a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

31. V dovolaní tvrdená tzv. iná procesná vada konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ OSP) prípustnosť dovolania v časti napádajúcej potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej nezakladala.

32. Za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania v časti týkajúceho sa okamžitého skončenia pracovného pomeru nebolo možné považovať nesprávne právne posúdenie veci; k záveru, že nesprávne právne posúdenie nie je vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP najvyšší súd dospel už dávnejšie vo viacerých rozhodnutiach - vid' najmä R 54/2012, ako aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014.

33. Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobkyne proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

34. Žalobkyňa napadla dovolaním aj potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu v časti o trovách konania. Žalobkyňou podané dovolanie smeruje v tejto časti proti takej časti rozsudku odvolacieho súdu, ktorá má procesnú povahu uznesenia. Prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu o trovách konania bola ale vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 OSP, preto sledované účinky dovolania by mohli nastať iba v prípade väd zmätočnosti v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ OSP.

35. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ OSP v časti dovolania týkajúcej sa trov konania nenamietala a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

36. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne v časti smerujúcej proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo účinok sledovaný dovolaním (uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu), ktorý by zostal zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 CSP). Najvyšší súd preto dovolanie v časti týkajúcej sa trov konania odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

37. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemá (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP).

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.